

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Postán vagy Pécseltől hához küldve:
EGY ÉVRE 5 ft — kr.
FÉL ÉVRE 2 „ 50 „
EGYED ÉVRE 1 „ 25 „
EGYES SZÁM 10 kr.
Legjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók
Weldinger Nándor könyvker.
(Széchenyi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETESEK ÁRA:

Egy öt hasábos petitsor egy-
sör: megjelenéséért 6 kr.,
3-szorított 5 kr., 10-szorított
4 kr. fizetendő.
Minden hirdetés után 30 kr.
bélyegdíj fizetendő.
A nyilatkozó 1 petis sora 10 kr.
A hirdelési díj előre fizetendő.

Szerkesztőség:

János-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.

Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖZSL JÁNOS úrnál a városbáz épületben, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban,

Kiadóhivatal:

János-utca 8-ik szám.

Kéziratok vissza nem adatnak

Nemzeti kultúra.

A magyar képviselőház ülészaka vége felé jár s most ott nagy jelentőségű kérdések tárgyalatnak. Sorban nyilatkozott a képviselőház néhány nagyon kiváló tagja és nagy jelentőségű ügyet hoztak szövegére.

Ez a magyar nemzeti kultúra ügye. Csáky miniszter programját rokonszenvesen fogadták a pártok. A kisdobóvási ügyének lelkes fölkarolását és a középiskolák egyöntettségének keresztvitelét hangoztatta s már magában véve ez elégséges egy évnek programjává.

Hiszik, hogy Csáky miniszter a magyar kultúrát magyar nemzeti irányban fogja fejleszteni és magyar nemzeti szellemet visz be az iskolákba, hogy ez a nemzeti szellem azután egy erős Magyarországot teremtsen.

A hiány pótlására két hang szólt föl. Nem pártkérdés volt ez, nem volt pártvita, amit legjobban megvilágít az a körülmény, hogy a kormány párt egy fiatal tagja is éles kritika alá vette közoktatásügyi állapotainkat is az ellenzék egy kintin tagja viszont tárgyilagos bírálatban mutatott rá a hiányokra.

A két beszédnek alaphangja ugyanaz volt. Kimutatták, hogy az elemi oktatás pártatlan rossz lábon áll nálunk, bebizonyították, hogy több mint 5000 iskolában magyarul csak igen hiányosan tanítanak, hogy 800 elemi iskolában 4—5 év alatt a gyermekek az olvasásnál egyébre alig viszik.

Elszomorító és valóban megdöbbentő tény az, hogy két millió tanköteles gyermek közül alig 800,000 járja ki az elemi iskolát s végtelenül leверő az a tudat, hogy van 800 község olyan is az országban ahol egyáltalán nincs iskola.

Ezen kell segíteni a kormánynak gyorsan, a lehető legrövidebb idő alatt. Ne fordítsanak a lötenyészésre többet, mint amennyit elemi iskolákra fordíthatnak. Az akadémia rendelkezik 2 és fél millió fölött és ennek daczára nagy dotációval terhelik meg javára a budgetet és számtalan közoktatási mizeriánk daczára pénz jut mindenre csak iskolákra nem.

Pedig itt van eltemetve a nemzeti kultúra csirája. Ha alsóbb népoktatásunk föllendül, ha nyertünk egészséges polgári elemet, az megőrizné a

nemzeti aspirációkat és bátran ellenállana minden idegen befolyásnak.

Igy mindenben idegen járom alatt nyögünk. Ferde fogalmak alatt fölnekedett középosztályunk kicsinyléssel tekint mindenre ami magyar, míg ellenben pártolja ahol lehet a külföldet, de különösen a németet.

Nemzeti nyelvünk szaturálva van mindenféle idegen szólamokkal. Társaságokban divattá vált az idegen szavak használata, az idegen divat utánzása, az idegen gondolkodásmód s ne is csodáljuk ezt, mert hisz erre mintegy utalja őket az elnemzetietlenített kultúra.

A magyar tudományosság idegen alapokon épül föl s aztán még csodálkozik a magyar akadémia, hogy községünk a merev teoriákból, száraz tantételekből álló könyvekért nem lelkesül.

Bizony mélyen rejlik itt a hiba! Hiányzik a társadalom legfelsőbb köreiből a nemzeti irányért való lelkesítés, hiányzik a szellemi munkálkodásból az az esszencia, mely savát borsát képezi minden igazán hazafias működésnek.

Ezt a nemzeti kultúrát vegye be Csáky miniszter, amugy is rokonszenves programjának keretébe és akkor aztán csakugyan lesz magyar nemzeti kultúránk.

Ha a magyar közoktatás igazi nemzeti irányba lesz terelve, minden igaz magyar szívesen nyújt a miniszternek kezét tervei keresztviteléhez.

Nemzeti kultúrát, mindenekelőtt!

Pécs szab. kir. város építési szabályrendelete.

(Folytatás.)

- 48. §. Lépcsőfokok a járdán.
49. §. Nyílások a járdán.
50. §. Nyílások a járdán.
51. §. Az erkélyek.
52. §. Egészségtelen búzós iparüzletek avagy gyárak építése.

által hatóságilag megállapítandó és 2 fttól 5 fttig terjedő évi díj fizetendő.

c) A b) pont szerint megállapítandó és évenként fizetendő díj, ugy azon kötelezettség, hogy az épített nyílások hatósági megfigyelésre a tulajdonos költségén azon haz megszüntetendők és a járda az illető ház mindenkori tulajdonosa költségén előbbi állapotba helyeállítandó, a hatósági engedélybe kiteendő.

50. §. Földszinti utcazi ajtók, ablakok, ponyvák és vihartetőek.

Boltajtók és földszinti ablakok az I. építési kerületben csak betélt nyílhatók lehetnek, egyéb építési kerületben kifelé nyíló boltajtók is alkalmazhatók; kifelé nyíló ablakok azonban a II. építési kerületben csak az esetben, ha azok a járdától számítva, legalább is 2.50 mtr. magasak.

A bejárati ajtóknak és kapuknak mindenütt befelé kell nyílniok; de oly épületekben, melyek időnként tömegesen látogattnak, életbiztonsági szempontból megfelelő számú kifelé nyíló ajtók alkalmazása is elrendelhető; de mégis olyként, hogy a közlekedés az utcán ne akadályoztassék. Vihartetőek, ereszkék és ponyvák csak az esetben alkalmazhatók, ha a járdánál legalább 2.5 méterrel magasabbak.

51. §. Az erkélyek.

Az utca vonalon csak nyílt erkélyt szabad építeni a járda-kövezet felett legalább 5 méter magasságban.

Az erkélyek a szomszédos telektől legalább 2 méter távolságban és legfeljebb 1.30 méter kinyúlással építendő.

X. Fejezet. Az iparvállalatok és gyárak építési követendő külön rendszabályokról.

52. §. Egészségtelen búzós iparüzletek avagy gyárak építése.

A közegészségre ártalmas következő iparüzletek avagy gyárak építése, u. m.:
Gyúszter-gyárak (melyek működése az egészségre ártalmas hulladékokat szolgáltat) bármily természetű hatányokat fejti ki — gázkészítő és gáztartó intézetek.

Olaj-gyárak, ásvány-olaj finomítók, kátrány-készítők, kocsz-gyárak, a mennyiben másutt állítottak fel, mint a hol az anyag termeltekik.

Korom-égetők; nyers fémek előállítására szolgáló telepek (ásvány-pörkölő kemenczék, fémöntődéek, a mennyiben az olvasztás nem tévelyekben történik.)

Három művek: az egészségre ártalmas hatányokat szolgáló vegyeszeti tárgyak és jelesül: a kén, kénsav, szén, szulfid, chlormész és phospor-gyárak, az ólom, cink, bárium, arzénik, antimonium és higany-vegületek előállítására szolgáló gyárak.

Gyorsfűtők, fűrészfűtők, keményítő és keményítő szörp-gyárak (a mennyiben csirizt is gyártanak,) paraffin, kátrányos ponyva, bálhúr, házfűző papír és nemez előállítására szolgáló gyárak, vérlug, enyv és szappanfűtők, csont égetők,

mért rontja szép szeméit a sirással? Miért e bánat? Tekintse a dolgot más oldalról, hisz talán csak nem kívánt örök hűsége Adorjánról?

— Ön szivtelen, Oszkár!

— Pah, de hogy beszélhet így édes Paulin, holott tudja, hogy én az örüllés szeretem. Törtíje le könyvet kérem, és győzzé le ezt az önhöz nem illő fájdalmat; szeressen csak félig ugy, mint Adorján szerette és majd meg fogja látni, hogy . . .

— Netovább, az Istenre kérem, netovább! Oh én boldogtalan! Uram, mi esoda jognál fogva beszél ön így velem? Nem vetheti szememre senki, hogy SASKÖVI Adorján báróhoz hűtlen lettem; azt ön legjobban tudhatja, a ki folyton üldözött és unszolt szerelmével; de ezért nem ért soha. Nem is fog érne, arra esküszöm! Mert gyűlölöm önt, és megvetem!

— Asszonyom, — szolt Szalárdi gunnyal e nem várt elutasításra, — tudja-e mivel beszél? Vagy feleli, hogy legjobban barátom szobájában vagyok és hogy ön itt már nem egyéb, mint egy kelletlen vendég?

Dühös tekintettel nézte végig az előbb még imádot nőt s aztán szó nélkül távozott.

Paulin a szégyen és fájdalom sulya alatt aultan rogyott egy karosszékre, s midőn magához tért, földulók zokogás vett rajta erőt, és végtelen megvetéssel és undorral tekintett végig a fényes burtorzra, miért egykor oly nagy áldozatot hozott, míg végre szeméi egy kis ébenfa-feszületen akadtak meg. Összekulcsolt kezekkel vetette magát tédre előtte, s ajkai hó imát rebegtek

Ingó léptekkel ment azután öltözö

csont-szarítók, csont-zuzók, csontfűzők és csont-fehéritők, állati szőr előkészítésére szánt helyek.

Fagygyu-olvasztók, gyertya-öntők (ki véve a kész stearinból való gyertyaöntést.)

Vágó-hidak (ide nem érve a heutes üzletek sertésvágó helyeit addig, míg ezek számára külön közvágóhid állítatik fel.)
Timár-műhelyek és bürgyárak (a mennyiben nyers állati bőrök előkészítésével foglalkoznak, ide nem érve tehát a bőrkészítő és fehértimár üzleteket.)

Trágya-gyárak.

Döngyöző helyek, végre a len és kenderázató helyek az I. és II. építési kerületben nem engedélyezhetők; a város egyéb területén ugy a fentebbi, valamint az 1884. XVII. t. cz. 25. §-ában felsorolt egyéb iparüzletek építése avagy berendezése csak az ipar-engedély kiadása után engedélyeztetnek a közegészségi és közbiztonsági szabályok betartásával.

53. §. Gőzgépek felállítására.

Az I. építési kerületben gőzpet felállítani tilos, a II. építési kerületben pedig legfeljebb 10 lóerejű gőzgép helyezhető el.

A gőzgépek felállításánal követendő szabályok:

a) legfeljebb két lóerejű gőzgépek kázanja a biztonsági szelepen kívül a tűlságos gőz feljődesét gátló és a szétrobbanás elhárítására szolgáló szerkezettel látandó el és bármily szerkezettű épületben helyezhető el;

b) két lóerőnél nagyobb erővel működő gőzgépek és ezek kázanja lak- vagy műhelyek alatt, avagy boltzoltot menyezett helyiségekben nem helyezhetők el.

Ily kázanoknak a lakásoktól legalább 3 m. távol kell állniok, ellenesetben 15 cm. úr hagyása mellett 103 cm. vastagságu, kellő alappal bíró és a kázan legmagasabb pontját két méterrel meghaladó magasságú tömör fal által kell elzárva lenniök;

c) két lóerőnél nem nagyobb erővel működő gőzgépeknél a füst elvezetésére házi kémények is alkalmazhatók.

Ellenben nagyobb gőzgépek, befalazott gőzkázanok avagy nagy tűzezással működő iparüzletek kéményei ha vasból készülnek, a szomszéd területet határártól legalább 1 méter, ha pedig falazattal, legalább 2 méter távolságban építendőek fel akként, hogy a körülöttük 100 m. távolságban létező épületek tető gerinceinél legalább 2 méterrel magasabbak legyenek.

Ezen föltli ily kémények szikra fogóval és lehetőleg füst-emésztő készülékkel látandók el.

54. §. Elszigetelten álló gyárak építése

Elszigetelten álló gyáraknak azok tekintetnek, melyek a szomszédos telek határáig legalább 20 méter szabályozott utcavonalonál pedig legalább 10 méter távolságban állanak.

Ily gyárak az általános építési szabályoktól eltérőleg is építhetők, de a szemlé és vagyonbiztonsági, ugy a közegészségügyi szabályoknak megfelelőleg.

szobájába és letépte a gazdagon diszített ponygolát gyönyörűt természetéről, aztán a legegyszerűbb fekete ruháját öltvén magára, ökszerit és a legszükségesebbeket egy kis ládákába zárta.

Ekkor az ajtó halkan kinyílt és azon báró SASKÖVI Adorján lépett be.

Paulin búszke magatartással lépett elébe és megvető tekintettel mérte végig aztán keserű gunnyal így szolt:

— Ezentul csak megvetéssel és undorral gondolok önre, és önhöz méltó barátjára, Szalárdira!

— Asszonyom, ön örülltséget követ el.

Paulin eltűnt egy mellékajtón s mire báró SASKÖVI magához tért meglepetéséből, már nem volt sehol.

Paulin egy bérkocsiba ült és elhajtott a külváros egyik félreeső kis szállójába, ott szobát nyitottat magának, s elzárkózott, szabad folyást engedvén fájdalmainak.

Már egy hó mult el, mióta ott lakott. Naponta lazus izgatottsággal várt egy a véltre; de az csak nem érkezett meg.

— Oh mily keserűen kell bünhödnöm! — mondá. Ö nem bocsát meg! Gyermekem, kiért anyai titkos könyvet hullattam, mi lett belőled? Oh, én boldogtalan! Tehát hiába minden! Hogy is gondolhattam, hogy Ernő, aki oly szigorú férj volt, egy ilyen tévedt nőnek, mint én, meg tudna bocsátani, aki oly szivtelenül elhagyta őt?

Halkan nyitotta ki a ajtaját és estéi homályban észrevétlen hagyta el lakását. A sötét, küdös, hideg éjben maga sem tudta merre bolyong. Maga előbe képzelte derék, becsületes, jó férjét, kedves kicsi lányát, aztán észbe juttott a báró síma csábító szavaival és aztán az a boldogtalan óra, melyben megszűnt hü nő lenni. —

Ezen építkezésnél különösen szem előtt tartandó:

a) hogy minden gyárépületben legalább egy, hosszabb épületben pedig minden 40 méter távolban egy 150 méter széles és tűbiztos anyagból készült lépcső legyen;

b) hogy a hulladék, ürülék, tisztátalan avagy bűzös folyadékok oly helyen tartandók és akként szállítandók el, hogy azok a környékben lakók egészségét ne veszélyeztessék;

c) hogy a gyárban foglalkozó minden 30 személyre legalább egy fölözstályval és elegendő térségű vízellével bíró árnyékszék építessék;

d) hogy a gyár telkén épülő lehelységek a tűveszélyes avagy egészségellen kizözlőgési ügyletektől legalább 20 méter távolságban helyeztessenek el;

f) hogy az egyes épületek egymástól oly távolságban legyenek, miszerint tűveszély esetén oltó szerekkel hozzáférhetők legyenek.

(Vége. köv.)

Levél a szerkesztőséghez.

Mindenkor tartsa az ember szem előtt, mi a méltányosság és az elfogultatlanság.

A „Fünfkirchner Zeitung“-nak mar tavaly, de főleg ez idén a színeszt bírálásánal tanusított méltányatlanság és elfogultsága miatt igen tanácsos volna ezen elvet szem előtt tartania. Ezen hírlap t. szerkesztője folytonosan rágódik a társulat egyik igen kedves énekesnőjén, másrészt pedig a diákságot, főleg a gymnasiumi ifjúság illetlensége és rakonczatlan magaviselete bosszantja őt leginkább s végül a karzat.

Ha valaki jól játszik, ép oly érdem, mint a ki jól énekel. Ha a társulat egyik tagjának nincs oly jó hangja, mint a másiknak, azért nem kell oly goromba bírálatot írni, mert hangját pótolhatja kedves játékja. Hogy Szilasnak jobb hangja van, mint Honti Marinak, azt senki sem tagadja; de hisz Szilasi még kezdő színeszt, ugy szólván még pályájának kezdetén van, míg Honti Mari már hosszabb idő óta működik e pályán, s így igen természetes, hogy ezt hangja is megerzi, s ha esetleg énekeben van valami olyas, a mi a t. szerkesztő urnak nem tetszik, úgy azt szép szóval is el lehet mondani és többet használni az ily féle jó akaratú bírálat, mint a gorombaskodás; de meg Honti Marinak különben is igen kellemes hangja van, s nem annyira becsmérlendő, mint azt a t. szerkesztő úr több bírálatában tette. A mi játékát illeti, az általában jobb mint Szilasié, természetesen nem lehet azt mondani, hogy kifogastalan, mert még a legkittinőbb játékosnak is vannak hibái, azért itt is könnyebben célt érni a jóakarátú bírálatnál, mint a gorombaskodással.

Ne higgye a t. szerkesztő úr, hogy fajgyűlölet szól ezen sorokból, de min denkének át kell ismerni érdemeit és be kell látni hibáit. Mert tény, hogy Szilasi

Borzasztó! — sohajtá és közel volt ahog, hogy megőrüljön, midőn egy gyéren elágitott kis ablakból fájdalmas zokogást hallott.

Paulin benézett az alacsony ablakon, s megkívülve állt meg. Alig 7 éves leányka sirva állt egy szalmayosolya előtt, melyen sapadt férfi a halállal küzdött.

Paulin e látvány megdermeszté, s gőrcsösen kapott szívéhez.

— Szenteségs Isten! lehetséges-e? férjem? . . . De nem; hogy juttott volna ennyire, ez az a kis lány, rongyokba burkolva tán gyermekem? Kétségbeesett sietésséggel rohant az ajtóhoz.

Midőn a kis lány meglátta az uriasan öltözött nőt, ijedten hátrált a beteghez, ki lázas álmában beszélt a mult időkről.

— Mi boldogok voltunk, Paulin . . . miért hagyta . . . el?

— Ernő, szeretetlén férjem, oh bocsásd meg, gyermekünkért kérek, bocsásd meg azt, amit ellenetek vétettem! Sikoltott Paulin, berohanva a szegényes szobába.

A lázbeteg pedig folytatólag szaggatott hangon:

— Nem foglal e földön látni többé . . . oda . . . egy szébb hazában . . . Jolánka tedd össze kis kezeidet . . . imádkozzál érte . . . mamadért!

Paulin zokogva esett a szalma nyosolya előtt térdre: megtért.

Férje halála után gyermekével falusi birtokára vonult vissza, hol imádság és jótékonykodás által igyekszik a bűnbocsánatra érdemessé lenni. S ha néha-néha visszazáll emlékébe a régi mult: szép hajadonról serdült leánya láttára eloszlanak homlokáról a gond redői. F. Gyarmathy Jozefa.

T Á R C Z A.

A lányka és a pillangó.

— Románéz. —

Kora reggel útnak indult
Egy pillangó . . . szállógalt,
Útközben a virágokon,
Mézet szedni, meg-megállt.
Estig elért egy leányka
Virágos kis kertjébe . . .
A leányka megpillantá,
S fut utána hevébe . . .
De látva a kis leányka,
Hogy a futás mit sem ér,
A pillangót, hogy megfogja
Csalogatja . . . s így beszélt! . . .
„Pici tarka lepke!
Hova szállsz oly messze?
Szálj le egy virágra,
Nyíló rózsára-ágra.
Nem soká' lesz est,
Választhatok kedvest . . .
Pirosat . . . fehéret . . .
Egy kis szászorszópet!
Hallgatott is a pillangó
A leányka szavára,
Szót fogadott, s egy nefelelejt
Virágra leszállt.
— Oda futott, a leányka,
A pillangót megfogá,
Illatos kis dobozkába,
Szegény lepke! elcsuká.
— Néhány napig kilódozott ott
A pillangó ártatlan . . .
A leányka sir utána,
De hiába . . . halva van.
— „Látod, látod kis leányka,
Oh! ne bánstsd te a lepke!

Elválasztád kedvesétől —
Élete is véget ért! . . .
Bajkai József.

A megtért.

Előkelően butorozott szobában a keveten egy alig 24 évesnek látszó nő fekszik félig ülő helyzetben. Junói csipkékkel gazdagon diszített sötéték selyem pogyola fedi, dús szőke haja hangyagol omlik az alabastrom vállakra; fejét egyik kezére támasztja, míg a másikban göröcszemes szírt egy levelet. Tekintetével az ablakon át nézi a tánczólo hópelyheket s koronékt mély sóhaj lebben el ajkairól. Ki tudná megmondani: gondolatai hol tévedeznek e perczben. Sötét barna szemében könyök csillognak. Tán családott reményeiben, mint annyi százan, kik a jövőtől várják kárpótlást?

Az ajtó csendesen kinyílt és azon előkelően öltözött, magas, sugár termelt, mintegy 30 évesnek látszó férfi lépett be, szabályos szép férfias arczatú sapságú borítá:

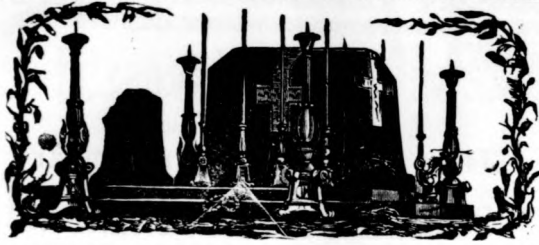
Midőn meglátta, hogy a selyem pillákon könyv rezeg, meglepetten kérdi:

— Paulin miért sírsz?

— Mért? És ezt kérdezi tőlem? Ön, Adorján legjobban barátja? Ugy hiszem, ön, tudni fogja okát annak, ami engem oly mélyen sújt; ha pedig nem tudja, ime olvassa — és itt átadta a kezében tartott levelet.

Szalárdi Oszkár egy futó pillantást vetett a levélbe, aztán visszaadta, s hanyagul vetette magát az egyik közlben lévő karosszékre, aztán bajuszát pöröggetve így szolt:

— De, édes Paulin, nem látom át,

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített tisztelettel újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tápintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályon temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:
Tuma Venczel, Krisztián József, Schubánsky János, Wranitsch György.

HIRDETMÉNY.

Alulírott elüljárók ezennel köz-
hírré tesztük, hogy a **Berkesd köz-
ség tulajdonát képező (korcsmáros és
mészáros tüzletré alkalmas**

H A Z

mely áll: 3 szoba, 1 konyha, kama-
rából, s a mely el van látva házi
pinceszél, vágóhíddal, mészárszék-
kel, jégveremmel, és a kellő mel-
léképületekkel,

f. vi május 30-án délután 3 óra-
kor 1890. évi január hó 1-től kezdődő 3
egymás után következő évre

nyilvános szóbeli árverésen ha-
szonbérbe adatik.

A fültételek Berkessd község bír-
jánál megtudhatók.

Berkessd, 1889. május 14.

Az elüljáróság.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. tudomány egyetem alap. **pécsvárad uradalom** tulajdo-
nát képező Baranyamegye **Véménd, Feked, Szür és Szebény közsé-
gek** határaitól egybetagositott

„Trefort“ és „Gyula“

összesen 775. ¹³⁷⁷/₁₀₀₀ kat. hold területű pusztáknak 1890. évi január hó 1-től
további 9 évi és 9 óra terjedő újabb hasznosítása iránt 1889. évi június
hó 5-ik napján délelőtt 11 órakor Pécsváradon a közalap. számtartóság
hivatalos helyiségében zárt ajánlatú verseny tárgyalás fog tartatni.

Bérleni szándékozók sziveskedjenek a feltételeknek megfelelően szer-
kesztett s a kikiáltási évi 4500 frt bérnek 10%-ával felérő bánatpénzzel ellá-
tott zárt írásbeli ajánlatukat a fent kitett nap pont délelőtti 10 órájáig a pécs-
várad közalap. számtartóság hivatalos helyiségében benyújtani, mely ajánlat-
ban világosan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s azokat elfogadja.

Utó- vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtnak s egyse-
rűen visszautasítottanak.

Pécsvárad. 1889. évi május 15-én.

Pécsvárad kir. közalap. számtartóság.

Figyelmeztetésül.

**A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS
SAVANYUVIZ**

mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycél-
okra, vagy tisztán mint asztali vizet előszeretettel használják,

visszaélések kikerülése végett

magnak **beszerzéseik alkalmával** azon névvel „mohai“, félrevezetni ne
engedjék, minden alkalommal arra **ügyelni** néhoztassanak, hogy a czimkén
„mohai Ágnes-forrás“ legyen s azt rövidítve

ÁGNES forrás néven nevezve kiszolgáltati
követeljük.

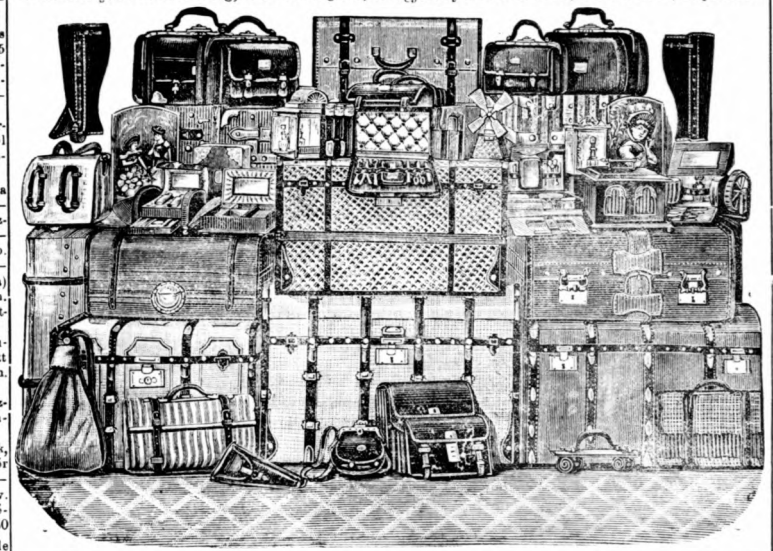
A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlvá,
maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES**-forrás kutkezelősége Mohán.

UTAZÁSI CZIKKEK RAKTÁRA.

12 év óta közelmérésnek örvendő s a nagyérdemű közönség kiváló bizalmát élvező üz-
leteink számát újabb időben egy **utazási czikkkel** ellátott raktárral bővítettük.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség **bécsesi** figyelmét ezen, a **kerepesi-ut 6. sz.**
ra. a nemzeti színház átellenében levő raktárukra azon megjegyzéssel hívni föl, hogy abban
az említett czikkekből a legjobb minőségűek, a legjutányosabb szabott árak mellett, kaphatók.

Bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a tájékozás végett felsorolt árak csak csekély részét tartalmazzák
azon czikkeknak, melyek, mint e szakkavágók, raktáruknban minden árban és minőségben kaphatók. Tisztelettel

KÉSMÁRKY és ILLÉS,
Budapest, Kerepesi-ut 6. sz.

Édes zöld-takarmány térlre
csak a Mayfarth Ph. és társaság-féle

Zöld-takarmanly-sajtó
szabadalmazott készülékkel állitható elő.

Egyedüli sajtó önműködő és egyenletes nyomással.
Egyedüli sajtó biztos sikerrel.
Egyedüli sajtó a melylyel a takarmány-anyagot nemcsak négyeszőg-
lelesen, de kerekben is lehet pácozni.
Kerek rakományoknál kisebb a külterület, a mi által nagyobb a nyereség.
Egy pár emeltyű 2000 müzes zöld-takarmányi sajtót meg: kisebb meny-
nyiség sajtóására is alkalmas.

Valamennyi sajtónál jobb és olcsóbb!

Az ára egy sajtó emeltyű párnák vas szerkezetű, használata kézen
100 frt. Bécsben a Gyárban.
Mayfarth és társaság, Bécs II. Tábor-utca 76. sz.
Frankfurtban és Berlinben raktár.

GRAEPEL HUGÓ
GÉPGYÁROS
MARSHALL SONS & CO. LTD
VEZÉRÜGYNÖKE

V., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46.
(EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR).

Ajánl legkitünőbb szerkezetű **konkolyválasztókat (Trieur)** és **gabona tisztító ro-
státok**, ugyszintén legújabb rendszerű **sortvetőgépeket**, könnyű fajú **kétvasú ekék**,
csöves tengeri daralók, **kukoricza morzsolók**, **szekavágók**, **répavágókat**,
továbbá **löhertoklászó készüléket**, bármily gyártmányú **cséplőgéphez**, valamint
örölmalmok és **malomberendezési gépeket**, nevezetesen: **gabona tisztítók-
(Eureka), tarárok, malom trieurök, hengerek, lisztosztályozó hen-
gerek, felhordók, dara tisztító-
gépek és malom vasrészeket**;
lyukasztott rostalemezek és álta-
lában **mindennemű gazdasági gé-
pek és eszközöket** legolcsóbb árakon
és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Arjegyzekek bérmentve küldetnek.

ELVÁLLAL mindennemű **malom**
felszereléseket bármily
erőhajtásra.

Lyukasztott rostalemez.

SZERSZÁMGÉPEK,
**szerzőmök és eszkö-
zők gépezek, kovácsok**
és lakatosok számára.

Konkolyozó (Trieur).
Csőves tengeri daráló.
Kétvasú eke.
Körfűrész.
Szekavágó.
Szécskavágó.
Cséplőgép.
Gőzmozgony.
Tisztító rosta.
Gépolaj.
Löhertoklászó.
Malomkö.
Lisztosztályozó henger.
Répavágó.
Fecskendező.
Lisztosztályozó henger.
Malomtrieur.
Örölmalom.
Fűkaszalógép.
Aratógép.
Szénagyűtő.
Sortvetőgép.

Hirdetések
előnyös áron vétetnek föl
a kiadóhivatalban.

Igen tisztelt megrendelőimnek!
Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

szabó-üzletemet

eddig iletési helyiségemből a király-utczában lévő „Hattyu“ épületbe tettem át.

Midőn a 15 év óta irányomban tanusított pártfogásért köszönetet mondok, kérem azt jövőre is számomra föntartani.

Mély tisztelettel
RÉDER KÁROLY,
szabó-mester,
Pécsett, király-utca, Hattyu-épület.

A
hidegvíz gyógyintézet
az Engel-féle fürdőben PÉCSETT
ujjonan berendezve
megnyitott.

Villamosítás, masszázs és villamos gyógyfürdők.

A vizgyógyintézet több évi fennállása óta kimutatásai szerint legjobb sikert eredményezett a legkülönbözőbb ideg-bántalmaknál, az emésztő szervek pangásánál, mindennemű férfi és női bajok, vérszegénység, gyengeség, köszvény- és csúszbántalmaknál stb., de különösen oly egyéneknek, kik vértörődési bántalmakban a fej és mell felé, gyakori fejfájás, melleszörüléssel, idegizgatottsággal, álmatlansággal, szédüléssel, szivdobogással, gyomor- vagy bélhurattal, székszorulással stb. szenvednek. Idült gyermekbetegségek, újszülött scrofulózis és tüdővész ellen a vizkúra az általános elismert leg- határozottabb gyógymód. — Felvétel és orvosi rendelés Széchenyi-tér 2. sz. a. naponta 11—3-ig.

Dr. Löwy Lipót
rendelő orvos.
Levelekre szívesen válaszoltatik. Lak-
szobák egész hóra 10—15 frt.

A magyar háziasszonyok figyelmébe!
Kittűnő hazai gyártmány:
„SZALÁDY-KAVÉ“

Ezen hazai pótkávé a maga ne-
mében páratlan, igen hasznos növé-
nyekből s kittűnő alkatrészekből áll,
felülmúl minden eddig forgalomban
levő árpa-, makk-, füge-, továbbá a
különböző milliós és milliós kiló számba
behurcolt különféle néven ismert pótkávékat.

Számos szaktekintély birálata
szerint:
A „Szalády-kávé“ ízére és za-
matúra nézve sokkal kellemesebb, színe szép

tiszta és kevesebb cukor kell hozzá, mint
bármely más pótkávéhoz, tehát nem-
csak kávépótló, hanem egyszerűs mind
kávé javító is, mert jótékony alkatré-
szeinél fogva a valódi kávé izgató és
hevítő hatását alább szállítja, azt kel-
lemesebb teszi s így a kávévezetékbe válik.

Két kanál szemes kávéhoz egy
kanál „Szalády-kávé“ adva főzetik
be, s így a legízletesebb kávé nyer-
jük.

„Hungária-kávé“

Évek előtt feltalált különleges-
ség, mely tisztán használva nem csak
pótolja a drága szemes kávé s így
nagy megtakarítás van elérve, hanem
gyógyhatásánál fogva is oly házi szert
képez, mely „élvezve táplál s táplálva
gyógyít.“

Rendes eledeltől használva fel-
nőttek, mint öregek és gyermekeknek
a gyomorból és belekből nyakot és
minden emésztést akadályozó anyagot
eltávolítja, a gyomort és vért tisztítja, a jó
étvágyat elősegíti, táplál és erősít, sovány-
nyaknál a húzást mozdítja elő.

Mint házi szer, utasítás szerint
használva segélyt nyújt: gyomor- és bél-
hurattal, gyomor- és fejfájással, gyomor- és
gyomorból eredő főfájással, vérszegénységgel, ét-
vágyhiánnyal és álmatlansággal ellen; továbbá
enyhülést eredményez aranyér, ideg- és
szívbetegségeknél.

Gyermekek, agyak s általában kikérel
az ázsiai szemes kávé használata tilva
van, a „Hungária-kávé“ számtalan orvosi
tekintélyek által mint legjobb erde-
ményű tápszer van elismerve, a fentebb
felsorolt bajokban pedig melegen ajánlva.

Ezt sok ezer hálaírat igazolja.

Befőzetik tisztán, hozzá nem adva
semmiféle más kávé vagy pótlékot,
bűgökre jobb, mint kávéfőző gép-
ben; egy eszékéhez 1 evőkanállal,
miként valaki gyengébb vagy erő-
sebben kedveli, tiszta vízben 2—3
perczig forralva.

Ezen gyártmányok eddig minden kiállításán dísz-
éremmel lettek kitüntetve.
Pécsett kapható minden előkelőbb fűszerkereskedésben.

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST,
Dorottya-utca 1. szám

szíves figyelmébe megrendelés végett ajánlja a **ligunum-sanctum** kuglizó-
golyókat **9 9 1/2 10 10 1/2 11 11 1/2 12 12 1/2 13 13 1/2** cm. átméretű
1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85

Egy készlet tartós kemény gyertyánfából készült **kuglizó-bábok** frt 2.50.
Kuglizó társulatoknak alkalmas nyeremény-díjak **Orosz női kuglizó** egész szűk udvaron
is felállítható egy készlet bábok, golyó és zsírral 5.25—6.25.

Kerti Flobert-puska 8—25 frt. Vascséltablea kigörz bohóccsal 2—8 frt.
Ariston zenélő szekrény 6 zeneleirabbal 20 frt. Angol **Croquet**-játék 10—20 frt.
Lawn-Tennis 28—60 frt. Színes **papír-lampionok** 15 krtól
80 krtig. Kerti gyertyatartó üveggel frt 1.—, 2.30. Kézi palack-
dugaszoló 1.40. Önműködő dugaszoló 70 kr. **Szódavíz-ké-
szítő** 7—16 frt. Kerti hinta-ágy frt 4.50—6.50. Erős gyermek-
kocsi 7—16 frt. Tornakészlet 8.50—16 frt. Kertész-
laposra összehajtható 2.20—3.—. Ujságkeretek 80—1.80-ig.

Eredeti
SINGER-féle varrógépek
házi használatra és mindennemű ipar-célra
eladás teljes jótállással és ártófelelés nélkül

heti részlet-fizetésre
kézpénz fizetés mellett nagy engedmény.

NEIDLINGER G.
Pécsett,
Széchenyi-tér, Cséby-féle ház.

LAUBER REZSŐ
a káptalani koreana fölött levő **teglagyár** tulajdonosa és cserépes
Pécsett, Maria-utca 43. sz.

Egyáltalán cserépes évi munkákat és javításokat 3 vagy 6 évi szerződés
mellett és legjobb anyagból új tetőzések beépítését 1 évi jótállás mellett.
Szállít és árul téglát, oltott meszet és homokot tizen jutányos árabért.

BÉR és FUVARKOCSIK
mindenkori a legújabb szabvány szerinti a n. t. közönség rendelkezésére állanak.
Telefon összeköttetés a házban, téglaházban és homokbányában.

AZ „AZIENDA“
Ostrovik-Pronevica tűz-, elemi és boltos- és jármű- és vízvezeték-technikai tanácsadó. Ités és
kezelési tanácsadók. Alánlja magát mindennemű biztosítási felvételére
kezelésének feltételével.
Jegékről elvett biztosítások mar. elfogadalmak.

2421. sz.
T. 1889.

Arverési hirdetmény.

Mindszenty Aurel mohácsi lakos kér-
vényére a vegrebajtási joghatályal bíró
önkéntes arverés bekebelezett terhek úgy
jelenlegi s a még felmerülő költségek-
nek kielégítése végett az 1881. 60. t. cz.
144. 205. §-a alapján és a 146. illetleg
152. §-a értelmében a pécsi kir. törvény-
szék területén lévő a pécsi 4521. sz. tjkv-
ben felvett 7248 uj, hszsz. 5. sz. házra
és udvartérre egy a mellék épületekre
18,000 frt becsárban mint ezennel megal-
lapított kikiáltási árban elárvereztetik.

Az arverés megtartására határidőül
1889. évi június hó 3-ik napjának
déléltől 10 órája Pécsett
a telekkönyvi osztály arverési szobájába
tűzetett ki.

Arverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 1800
forint készpénzben, vagy az 1881. évi
LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november hó 1-én
3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri ren-
delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érté-
k-papírban a kiküldött kezéhez letenni;
avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő
részletben és pedig az eleőt az arverés
napjától számítandó 15 nap alatt, a má-
sodikat ugyanazon naptól számítandó 30
nap alatt és a harmadik 1/3 része ugyan
azon naptól számítandó 60 nap alatt, min-
den egyes vételári részlet után az arverés
napjától számítandó 6%-os kamatokkal
együtt az 1881. évi december hó 6-án
39415. sz. 76. sz. a. kelt rendeletben elő
írt módon a pécsi kir. adóhivatalnál, mint
bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz a utolsó részletbe fog
beszámíttatni. Az ezen arverési hirdetmény
kiadásával egyidejűleg megállapított
arverési feltételek a hivatalos órák alatt
ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi ható-
ságnál tekinthetők meg.

Kelt Pécsett, 1889. évi február hó 13-ik
napján.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság.

Lukrits István,
kir. törvén széki bíró.

Magyar gőzcséplőkészletek.
Előállítja, pontosan és olcsón szállítja az
Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezéltől
GROSSMANN és RAUSCHENBACH
Gyár: Külső váczsi-út 7. BUDAPEST az osztr.-magy. államvasp.
indóházának megérk. kapu-
jától 10 percznyi távolságra.

Különlegesség:
szab. szeges rendszerű gőzcséplőgépek
legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

Teljes jótállás.

3 1/2, 4 és (új) 6 lóerejű mozonyokhoz és mozonyokkal
Szénfűtésnél kell 200—250 300—350 ko. szén (fa aránylag) 14 óra a.
Szalmafűtésnél kell 5—7 5—7 kéve szalma 100 kisépelt kévével
Csepelési képesség 5—7000 7—10000 középnyágú kévé 14 óra alatt

a magoknak legfőkételetesebb kicsepése, kittűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verólécés gőzcséplőgépek vaskerettel
6. 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozonyokhoz s mozonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezéltől
GROSSMANN és RAUSCHENBACH
Kizárólag hazai gyártmányok.

Képviselőnk Pécsett Matros János ur.

Megvél
gyom orvosság
ellen.

Bohitschi

Az
uradalmi

„Tempel“-forrás.

A legjobb
frissítő ital

Savanyuvíz

A bohitschi savanyuvíz a legnépszerűbb és legkeresettebb ásványvíz és elismert
gyógyszer föltulmáthatatlan hatásánál fogva emésztési bajoknál, étvágytalanságnál,
gyomor- és bélkatharusoknál, húgybólyag és húgyeső katharusnál, máj-, lép- és epe-
bólyag-bántalmaknál, vérbajoknál, tulságos elhíjásodás- és sápkórúál. A legkellemesebb
túdtító ital és a váltóláz ellen a legjobb orvosság.

FŐRAKTÁR:
Hoffmann Jánosnál.
Budapesten, (Akademia-útca.)

„MARGIT“
gyógyforrás,
„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de
gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál**
a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megőrja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól,
ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való
gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló
előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seitersi, gleichen-
bergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás-
itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görber-
dorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi,**
Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás; Bécsben: **Dr. Bam-
berger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgy-
szervek általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
fróaktár

Édeskuty L. m. k. udvari ásványvíz-
szállítónál Budapesten.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és
vendéglőkben,